

Streven naar een opti

De conditie en structuur van de bodem, daar draait het om bij Thomas Pollema uit Oude Leije. Met het akkerbouwbedrijf is maatschap Pollema begin 2016 overgestapt naar een onbereden teeltbeddensysteem. De positieve resultaten die Thomas uit onderzoek naar voren haalde, gaven het vertrouwen om het vaste rijpadensysteem grootschalig op te pakken. Ze blijven focussen op verbetering. Om afstroming van het perceel tegen te gaan, maken ze drempels tussen de ruggen.

imale bodemstructuur

Tekst en beeld: Colinda van Ekris

"We zijn altijd gefocust op de bodem", vertelt de 26-jarige Thomas Pollema. Samen met zijn jongere broer Marten en ouders zit hij in maatschap. Ze hebben een gemengd bedrijf, akkerbouw en vleeskuikens, in het Friese Oude Leije. "We hebben ons bouwplan ingericht op het herstellen en verbeteren van de bodemconditie. Om dit te bereiken zijn we in 2007 gestopt met het telen van suikerbieten. De prijs van suikerbieten was in die tijd niet goed. De inkomsten

vielen weg maar de grondstructuur is echt verbeterd." Ook voor de pootaardappelteelt is het bouwplan aangepast om bodemverbetering in gang te zetten. Na een aardappeloogst wordt twee jaar tarwe of gras geteeld. Thomas: "Deze twee jaar heeft de bodem nodig om in optimale conditie te komen voor de nieuwe pootaardappelteelt. Met een optimale bodemstructuur hopen wij op betere groei en minder bemesting. Ook de oogst en grondbewerking gaan makkelijker. Dit moet opwegen tegen het gemiste saldo van suikerbieten."

Het juiste moment

Als een van de weinige akkerbouwers in Nederland werkt maatschap Pollema met het rijpadsysteem. Bij deze teeltwijze wordt gebruik gemaakt van vaste rijpaden waardoor de ruggen onbereden blijven. "Ik ben betrokken bij onderzoeken waarbij we positieve effecten op het niet berijden van grond zagen. De resultaten wezen uit dat het verstandig is om te investeren in de bodem." Begin 2016 kreeg maatschap Pollema de kans om te groeien van 25 naar 58 hectare pootgoed. Deze uitbreiding ging gepaard met het investeren in mechanisatie. In het rijpadsysteem heeft Thomas alle vertrouwen. De uitbreiding en noodzakelijke investering in mechanisatie boden de kans om dit grootschalig op te pakken. "We zouden anders niet zomaar over zijn gegaan op een ander systeem", vertelt Thomas. "Deze uitgangspositie heeft het proces versneld." Met de overgang op het rijpadsysteem moest het machinepark van Pollema uitgebreid worden. "Technisch was het mogelijk om met rijpaden van drie meter te werken. We investeerden in trekker met 3,2 meter spoorbreedte en bijpassende pootgoedmechanisatie. Nu hebben we alles in eigen hand."

Onbereden paden

"Onze trekker voor de pootmachine staat op 3,2 meter spoorbreedte", aldus Thomas. Om

de vier ruggen ligt een smal rijpad van twintig centimeter. Zeker drie meter grond is vanaf het ploegen tot de oogst totaal onbereden. De grond wordt daar niet verdicht waardoor de capillaire werking beter is. Het ondergrondse water wordt beter opgenomen zodat in droge periodes de aardappelen beter doorgroeien. We hebben hierdoor minder last van droogteschades. Doordat de grond niet bereden is, groeien de wortels makkelijker naar beneden. "We verliezen door dit systeem misschien wel 6% oppervlakte van het perceel maar de kwaliteit en opbrengst van de pootaardappels moeten dit compenseren. Zeker in natte periodes is het voordelig dat het water beter wegzakt waardoor we minder last hebben van 'rotterij'." De onbereden ruggen hebben nog meer voordelen: door de capillaire werking is de kwaliteit van de aardappels beter, ze groeien makkelijker en de maatsortering is egaler. "Aardappels met een doorsnee van 28 tot 55 millimeter brengen het meeste op. Met dit systeem willen we meer aardappels in deze maat krijgen, waardoor we meer verdienen."

Tot de laatste meter

De eerste aardappelteelt van het onbereden teeltbeddensysteem is inmiddels geoogst. "We hebben nog nooit zo'n egaal gewas kunnen oogsten. De opbrengst was egaler en de slenken op de akker waren minder nat. Zo mooi hebben we de aardappels op de kopakker nog nooit gehad." Natuurlijk liep Thomas ook tegen problemen aan: "Er is maar één machine die past op ons rijpadsysteem. Deze is speciaal op maat gemaakt en kunnen we echt niet missen. Hier doen we alle werkzaamheden op de akker mee. Verder ervaren we dat gps noodzakelijk is om de rijpaden goed te houden. Een bijkomend nadeel is dat de trekker op de weg behoorlijk breed is."

Lees verder op pagina 24

Onbereden teeltbeddensysteem bij maatschap Pollema

Bedrijfsgegevens

Maatschap Pollema uit Oude Leije
60 hectare pootaardappelen
25 hectare wintertarwe
4 hectare zomertarwe
20 hectare grasland
42.000 vleeskuikens

Vervolg van pagina 23

Drempels tegen afstroming

Het waterschap is alert op perceel- en erfafspoeling. Ook bij Pollema hebben ze hiermee te maken. Dit jaar start Thomas Pollema met het maken van drempels tussen de ruggen. "Vooral op de bolle percelen spoelt veel regenwater af. Met een droog voorjaar kunnen we dat vocht goed gebruiken", vertelt Thomas. "Wij mogen en kunnen de akker niet beregenen." Het oppervlaktewater kan vanwege de bruinrotbacterie die in het water zit niet gebruikt worden en het grondwater is te zout. "De regen die er dan valt, willen we optimaal benutten voor de aardappelteelt. Met drempels tussen de ruggen kunnen we buien van tien millimeter vasthouden en daarmee afstroming tegengaan." Waar andere akkerbouwers met bijvoorbeeld selectiekarren over de drempels heen hobbelen heeft de familie Pollema, met het rijpadensysteem, geen beperkingen wanneer er over het perceel gereden moet worden.

Een bijkomend effect van drempels tussen de ruggen is dat er minder gewasbeschermingsmiddelen afspoelen. "Momenteel gebruiken we nog niet minder, maar we hopen op termijn dat gewassen vitaler en sterker zijn waardoor we minder gewasbeschermingsmiddelen hoeven te gebruiken."

Kwaliteit verhogen

Een optimale bodemstructuur blijft voor Thomas het belangrijkste uitgangspunt van zijn bedrijfsvoering. "Niet alleen de kwaliteit van het gewas verbetert, het maakt de bewerking van de grond ook net even makkelijker", aldus Thomas. "Tijdens droogteperiodes groeien de gewassen meer door en heb je minder last van de natte periodes. Door de goede bodemstructuur hebben wij ook minder problemen met bacteriën." Om kwaliteit af te leveren, oogsten ze vanaf het land direct in de kist. Ook doen ze een experiment met de schimmel microryza. Deze schimmel zit in de bodem om de wortel. "Op proefschaal onderzoeken wij of de wortels door deze schimmel meer mineralen uit de grond opnemen. Zo blijven we door ontwikkelen."

Thomas Pollema
26 jaar
Oude Leije
AJF De Bouhoeke

"We hebben nog nooit zo'n egaal gewas gehad."

